

یادداشت

زمینه‌های توسعه

حسن مرتضوی‌کیاسری

فلاسفه قرن ۱۹ متأثر از نظریه داروین سعی کردند علوم انسان را هم فرموله کنند. این شامل [ادعای] کشف قوانین طبیعی جبری و الزامات ایجاد ی بودند. دموکراسی به شکل کنونی و مبتنی بر انتخابات عمومی نمونه آن است. دموکراسی، هدف نیست، بلکه ابزار جلب رضایت مردم است و مهم‌ترین عنصر مشروعیت هر نظام رضایت عمومی است. حتی حکومت‌هایی که اکتسابی بوده‌اند، توانسته‌اند رضایت مردم را جلب کنند. از این نگاه گاهی حکومت‌های غیردموکراتیک، برتری دارند بر حکومت‌هایی که از دموکراسی فقط انتخابات دموکراتیک دارند. کشورهای غیردموکراتیکی هستند که در آن نشانه‌های رضایت‌مندی مردم از حکومت هست. نظام‌هایی با ساختار دموکراتیک هم داریم که بحران‌های اجتماعی و اعتراض‌های پیاپی در آنها نشان‌دهنده نارضایتی عمیق مردم آن است. اهمیت رضایت مردم چنان است که حتی حکومت‌های اکتسابی در آغاز برای رضایت مردم تلاش زیادی می‌کنند. به قول شاعر: «یک چند خوش به درد دلم زود می‌رسی/ چون حاکمی که تازه رسد بر ولایتی». چون اگر برابند نیروی مردم به‌درستی عمل کند، هیچ حکومتی توان مقابله با آن را ندارد. اگر در ساختار سیاسی بین نارضایتی و تداوم حکومت، رابطه عکس ایجاد شود، حکومت‌ها طبق خواست مردم عمل خواهند کرد. برای این هدف، قوانین اساسی هر کشور باید شامل سازوکاری باشد که نخست: نارضایتی مردم به‌موقع ابراز یا شناسایی شود. دوم: ساختار سیاسی به واسطه ارکان کاملاً مستقل آن به طور خودکار وارد فرایند اصلاح شود. در چنین مکانیسمی نوع حکومت یا اسم حکومت چندان مهم نیست. هر حاکمیت با هر ساختار، با این مکانیسم می‌تواند به طور مستمر مردم را راضی نگه دارد، یعنی عملکرد حاکمیت و رضایت مردم برای‌شان مهم‌تر از اسم و شکل حکومت است. اینکه این ابزار چگونه فراهم شود و به طور واقعی عمل کند و در ساختار سیاسی حفظ شود، مقوله جدایی بوده و موضوع بخش‌های بعد این نوشتار است.

خبر برگزیده

اقتصاد ایران در اختیار رفا و قوم و خویش مسئولان است

استاد اقتصاد دانشگاه الزهرا معتقد است همان کسانی که نرخ ارز را بالا بردند، امروز نرخ ارز را کاهش دادند تا بگویند افزایش نرخ ارز وابسته به عوامل خارجی است درحالی که این افراد در نهایت برندگان افزایش نرخ ارز هستند و در ادامه اجازه نمی‌دهند نرخ ارز کاهش ی‌شد. حسین راغفر در گفت‌وگو با ایلنا درباره دلایل مقاومت بازار توافقی بانک مرکزی در کاهش نرخ ارز و تأثیر پذیری آن از ریزش نرخ دلار در بازار آزاد توضیح داد: واقعیت این است که مسئول افزایش قیمت ارز در کشور سران سه قوه بودند، بنابراین سران قوا هم باید پیامد اجتماعی-سیاسی رشد نرخ ارز را ببینند. حالا هم که با کاهش نسبتاً کاهش قابل توجه نرخ ارز مواجه هستیم، متأسفانه دولت، مجلس و قوه قضائیه بر روی اجحافی که در حق مردم و به ویژه محرومان صورت می‌گیرد، چشم پوشیده‌اند در حالی که این افراد باید مسئولیت پیامدهای سیاسی-اجتماعی این افزایش نرخ ارز را بپذیرند. او می‌گوید: قیمت ارز را گران می‌کنند و به دنبال آن قیمت تمام کالا و خدمات از غنیرلسا گرفته تا همه کالاهای اساسی زندگی مردم بیشتر از افزایش نرخ ارز بالا می‌رود اما با کاهش قیمت ارز تغییری رخ نمی‌دهد. به باور او، نرخ ارز بازار توافقی به این دلیل کاهش پیدا نمی‌کند که تصمیم‌سازان و خود مسئولان بخشی از این مسئله هستند.

راغفر می‌افزاید: اساساً چیزی به نام بازار آزاد این روزایم و تمام این عناوین پوششی برای اقدامات و تصمیمات مسئولان برای افزایش نرخ ارز است. در این شرایط از بانک مرکزی چه توقعی داریم که جلوی این غارت را بگیرد؛ در واقع بانک مرکزی قدرت تصمیم‌گیری ندارد. چه کسی می‌گوید که نرخ دلار در بازار توافقی مرکز مبادله ۷۰ هزار تومان باید تعیین شود و چه کسی این قیمت را تعیین می‌کند؟ تمام این اقدامات در جهت تأمین کسری بودجه دولت است و برای تأمین هزینه‌های ولنگاری‌هایی است که به اقتصاد کشور تحمیل کرده‌اند. در نهایت هم مردم هزینه این ولنگاری‌های تحمیل‌شده به اقتصاد را می‌پردازند.

این کارشناس اقتصادی با اشاره به وابستگی اقتصاد ایران به عوامل خارجی تأکید می‌کند: تمام این نوسانات قیمتی یک بازی است و معتقدم آنهایی که بازی‌گردانی می‌کنند چند پیام روشنی را دارند: اول اینکه اگر با آمریکا رابطه برقرار شود، اوضاع کشور خوب می‌شود و این پیام را به یک فشار اجتماعی بر روی مردم تبدیل می‌کنند تا به این سمت برویم که با آمریکا وارد بدبستان شویم. از نگاه راغفر پیام دیگر این است که اگر تاکنون نرخ ارز افزایشی بوده، مسئولان و مدیران کشور مسئول این افزایش قیمت نبوده‌اند و تنها عوامل سیاسی منجر به افزایش نرخ ارز شده‌اند. اما همین افراد به زودی نرخ ارز را به سقف قیمتی برمی‌گردانند و نرخ دلار حتی به بیش از سقف قیمتی می‌رسد.

این کارشناس ادامه می‌دهد: باید به این نکته توجه داشت که رفع تحریم‌ها در اختیار ترامپ و رئیس‌جمهور آمریکا نیست و تصمیم دراین‌باره در اختیار کنگره است. کنگره هم توسط لابی‌گری‌های صهیونیستی اداره و مدیریت می‌شود. از همین روی، کنگره به پشتوانه صهیونیست‌ها اجازه رفع تحریم‌ها را نمی‌دهند و این تجربه را هم قبلاً در دوره ریاست‌جمهوری اواما داشتیم. راغفر با بیان اینکه این موضوع مذاکرات یک اثر مقطعی دارد، اظهار می‌کند: نکته قابل توجه این است که چرا پول ملی ما تا این حد وابسته به کنش‌هاست و امروز به یکی از بی‌اثرترین پول‌های دنیا تبدیل شده است. عده‌ای رفا و قوم و خویش و پسر و داماد و عروس اقتصاد کشور را به این وضعیت رسانده‌اند و از این وضعیت منتفع می‌شوند و می‌بینیم کسی که پول فروش نفت کشورمان به جیب پسرش می‌رود اولین مخالف رفع تحریم از کشور است.

این کارشناس اقتصادی ادامه می‌دهد: بنابراین همان کسانی که نرخ ارز را بالا بردند نرخ ارز را امروز کاهش دادند تا بگویند افزایش نرخ ارز وابسته به عوامل خارجی است اما این افراد در نهایت برندگان افزایش نرخ ارز هستند و در ادامه اجازه نمی‌دهند نرخ ارز کاهش ی‌شود. این افزایش نرخ و قیمت‌ها در تاریخ اقتصادی کشور بی‌سابقه است و از زمان قاجار که کشورمان در اختیار سفارتخانه‌های خارجی بود، چنین وضعیت اسفباری در اقتصاد و ارزش پول ملی کشور نداشتیم.

شرق: دو طرح سی‌ا‌تی و پالرمو چهارشنبه هفته گذشته در مجمع تشخیص مصلحت نظام بررسی شد اما بنا بر اطلاعات منتشرشده از این نهاد، فقط کلیات بحث طرح شد و در جلسات آینده جزئیات هم بررسی می‌شود؛ جلسه‌ای که چهارشنبه هفته جاری برگزار می‌شود. حالا باید منتظر ماند و دید که آیا چالش طولانی برای تصویب اف‌ای‌تی‌اف بالاخره به پایان می‌رسد یا خیر؟ در همین زمینه هادی خانی، دبیر شورای‌عالی پیشگیری و مقابله با جرائم پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم و رئیس مرکز اطلاعات مالی، در گفت‌وگو با «شرق» به برخی از مهم‌ترین ابهامات مطرح شده درباره اف‌ای‌تی‌اف پاسخ داده است که در ادامه می‌خوانید:

خانی، معاون وزیر اقتصاد و رئیس مرکز اطلاعات مالی، در پاسخ به اینکه آیا حضور آمریکا و اس‌رایل در ترکیب اصلی اعضای اف‌ای‌تی‌اف موجب می‌شود که خروج ایران از لیست سیاه اف‌ای‌تی‌اف غیرممکن نشود، توضیح می‌دهد: «به استناد استانداردهای اف‌ای‌تی‌اف، اجماع در اجلاس‌های اصلی این نهاد براساس رأی‌گیری‌های متداول و رأی با اتفاق آرا نیست و به این صورت عمل می‌شود که گزارش اقدامات کشور هدف به اعضا ارائه و اعضا در تأیید یا رد اقدامات با کشور مدنظر، آن‌هم در چارچوب متدولوژی اجرایی توصیه‌های اف‌ای‌تی‌اف و نه با اعمال سلیقه، وارد بحث فنی و حقوقی می‌شوند و بعد از پاسخ به سؤالات و ابهامات، اجماع رخ می‌دهد». او در ادامه توضیح می‌دهد: «در جلسات اصلی اف‌ای‌تی‌اف با همین شیوه، گزارش‌های جمهوری اسلامی ایران درباره «برنامه اقدام» ارائه و ۱۷ بند از ۲۱ بند این برنامه مورد تأیید و تصویب اجلاس قرار گرفته و این روند درباره دیگر بندهای برنامه اقدام نیز اجراشدنی است». معاون وزیر اقتصاد همچنین تأکید می‌کند: «در همین زمینه کشور روسیه با تعلیق خود در اجلاس اف‌ای‌تی‌اف مخالفت کرد و اگر اجماع به معنای اتفاق آرا است، عملاً نباید روسیه تعلیق می‌شد. همچنین کشورهای ترکیه و آفریقای جنوبی و دیگر کشورهایی که امروز عضو اصلی اف‌ای‌تی‌اف هستند و به دلیل انجام‌ندادن تعهدات به فهرست خاکستری اف‌ای‌تی‌اف وارد شده‌اند، قطعاً خودشان و برخی کشورهای همراه آنها به ورود به فهرست خاکستری رأی منفی دادند. این‌موضوع نیز نشان می‌دهد که نظام تصویب و تأیید اقدامات در اجلاس‌های اصلی اف‌ای‌تی‌اف براساس رأی‌گیری‌ای بله و خیر، مشابه آنچه معمولاً در کشورمان متداول است، نیست».

خانی در واکنش به اینکه آیا با پذیرش کنوانسیون‌ها و به تبع آن عادی‌سازی پرونده ایران در اف‌ای‌تی‌اف، اطلاعات حیاتی اقتصادی کشور و تراکنش‌های بانکی را باید به اف‌ای‌تی‌اف ارائه دهیم؟ می‌گوید: «در کنوانسیون‌های پالرمو و سی‌ا‌ف‌تی و توصیه‌های اف‌ای‌تی‌اف و استانداردهای مربوط به آن، هیچ اشاره‌ای به الزام کشورها برای ارائه اطلاعات اقتصادی و بانکی، از کره شمالی و ایران ضمن پذیرش کنوانسیون‌ها، با اف‌ای‌تی‌اف خارج از چارچوب قوانین داخلی کشورها به اف‌ای‌تی‌اف وجود ندارد. اصولاً استانداردهایی که با مشارکت و تأیید بیش از ۲۰۰ کشور و حوزه قضائی و در نهایت تصویب ۳۹ عضو اصلی اف‌ای‌تی‌اف، نهایی و ابلاغ شده است، مخصوص ایران و با هدف تهدید کشورها نوشته شده و عملاً تمام کشورهای دنیا به غیر از کره شمالی و ایران ضمن پذیرش کنوانسیون‌ها، با اف‌ای‌تی‌اف در تعامل هستند و اگر این نگرانی‌ها درست بود، هیچ کشوری با اف‌ای‌تی‌اف همکاری نمی‌کرد».

او همچنین توضیح می‌دهد: «علاوه‌براین برابر ماده ۷ قانون مبارزه با پول‌شویی، رویه تعاملات بین ایران و دیگر کشورها در صورت لزوم، برابر این‌نامه‌ای انجام می‌شود که از طرف دبیرخانه شورای‌عالی امنیت ملی تصویب و ابلاغ شده است. البته باید گفت که حضور ایران در لیست سیاه اف‌ای‌تی‌اف و اعمال نظارت‌های شدید بر تراکنش‌های بانکی و عملیات‌های پولی و مالی فعالان اقتصادی کشورمان در دیگر کشورها به بهانه اقدامات تقابلی، عامل اصلی افشای اطلاعات درحال حاضر محسوب می‌شود و هیچ نظارت و کنترلی هم بر این موضوع عملاً وجود ندارد». رئیس مرکز اطلاعات مالی همچنین در واکنش به اینکه آیا در شرایط مذاکره، پذیرش کنوانسیون‌ها به مصلحت کشور است؟ توضیح می‌دهد: «این دو کنوانسیون، کنوانسیون‌های سازمان ملل متحد هستند و الزام پذیرش آنها به شورای امنیت سازمان ملل متحد برمی‌گردد و نه آمریکا و عملاً واردکردن موضوع پذیرش کنوانسیون‌ها به مذاکرات، به نوعی کل به خودی محسوب می‌شود، چراکه پذیرفتن این دو کنوانسیون، ابزار شبکه‌سازی و سم‌پاشی‌های بین‌المللی علیه کشورمان را به دست آمریکا داده است و هیچ امتیازی برای ایران از طرف آمریکا به همراه نخواهد داشت و عملاً به انزوای بیشتر کشور در مجامع بین‌المللی متأثر از فضاسازی کشورهای متخاصم و به تبع آن ناامیدی روزافزون کشورهای دوست و همسو در مسیر همراهی و حمایت و کشورمان، دامن خواهد زد».

خانی در ادامه می‌گوید: «همچنین تعلیق نکردن اقدامات

هادی خانی، دبیر شورای عالی پیشگیری و مقابله با جرائم پول شویی و تأمین مالی تروریسم به مهم‌ترین دغدغه‌ها در باره FATF پاسخ داد

۱۰ پاسخ صریح به ۱۰ ابهام FATF

تقابلی اف‌ای‌تی‌اف علیه کشورمان به بهانه نپذیرفتن کنوانسیون‌های یادشده که در بیانیه‌های متعدد اف‌ای‌تی‌اف مورد تأکید قرار گرفته است، مؤید این واقعیت است که با فرض توافق در مذاکرات و لغو تحریم‌ها، به دلیل اقدامات تقابلی علیه اتباع ایرانی و فعالان اقتصادی به‌ویژه سرمایه‌گذاران و صادرکنندگان، عملاً منافع کامل جمهوری اسلامی ایران در برابر امتیازات داده‌شده به طرف مقابل، محقق نخواهد شد.

او درباره اینکه برخورد اف‌ای‌تی‌اف سیاسی است و آیا پذیرش کنوانسیون‌ها در این رویکرد اف‌ای‌تی‌اف تغییری ایجاد می‌کند؟ توضیح می‌دهد: «اگر اف‌ای‌تی‌اف رویکرد سیاسی در قبال کشورمان اتخاذ می‌کرد، باید تحت فشار کشورهای متخاصم و صرفاً به دلیل گذشت بیش از هفت سال از تاریخ انقضای مهلت اجرای برنامه اقدام و نبود تغییر جدی در پیشرفت اجرای این برنامه و البته نپذیرفتن دو کنوانسیون اشاره‌شده، برنامه اقدام ایران را مشابه کره شمالی ابطال می‌کند و کشور را وارد تشدید اقدامات تقابلی مشابه یا حتی بدتر از آن جیزی می‌کرد که امروز برای کره شمالی رخ داده است. درحالی‌که با ارجاتشدن کامل برنامه اقدام، توپ در زمین ایران بوده و تا به امروز رویکرد همراهی اف‌ای‌تی‌اف با ایران، حفظ شده است ولی تضمینی برای تداوم این رویکرد در صورت تعیین‌نشدن تکلیف کنوانسیون‌ها و دیگر بندهای برنامه اقدام وجود ندارد و تسریع در تعیین تکلیف موضوع، اهمیت و حساسیت روزافزونی دارد».

معاون وزیر اقتصاد توضیح می‌دهد: «همچنین در سال ۲۰۱۶، اف‌ای‌تی‌اف صرفاً با امضای برنامه اقدام از طرف ایران و نه اجرای آن، اقدامات تقابلی علیه کشورمان را با وجود فشار کشورهای متخاصم، تعلیق کرد که مؤید رویکرد فنی و حقوقی اف‌ای‌تی‌اف است. از سوی دیگر با وجود دستور صریح ترامپ به وزارت خزانه‌داری آمریکا مبنی بر لزوم حفظ اقدامات تقابلی اف‌ای‌تی‌اف علیه اتباع ایرانی، رئیس اف‌ای‌تی‌اف با بصراحت و در ایمیل ارسالی به رئیس مرکز اطلاعات مالی ایران، اعلام کرد که اف‌ای‌تی‌اف تحت تأثیر نظرات و تصمیمات آمریکا با هر کشور دیگری علیه دیگر کشورها قرار نمی‌گیرد و رویکرد فنی و حقوقی خود را در چارچوب استانداردها و توصیه‌های مورد اجماع جهانی حفظ می‌کند».

خانی در پاسخ به اینکه آیا پذیرش کنوانسیون‌ها و عادی‌سازی پرونده کشور در اف‌ای‌تی‌اف، امکان حمایت کشور از گروه‌های مقاومت را در منطقه سلب می‌کند؟ توضیح می‌دهد: «تمام کشورهای محور مقاومت با میزان گروه‌های مقاومت از قبیل یمن، لبنان، عراق و... کنوانسیون‌ها را پذیرفته و به آنها ملحق شده‌اند و از آنجایی که هرگونه همکاری کشورهای یادشده در چارچوب کنوانسیون‌های اشاره‌شده، به قوانین داخلی معطوف یا با حق شرط پذیرفته شده، عملاً هیچ مشکلی برای این کشورها تاکنون پیش نیامده اما همزمان اف‌ای‌تی‌اف با پذیرش و تصویب توصیه‌های اف‌ای‌تی‌اف صرفاً بر فهرست گروه‌های تروریستی مورد تأیید شورای امنیت سازمان ملل متحد تمرکز دارند و تاکنون هیچ‌کدام از گروه‌های مقاومت در فهرست مذکور قرار نگرفته‌اند و زمانی آن اتفاق رخ می‌دهد که اجماع جهانی برای تروریست نامیده‌شدن یک گروه یا یک نهاد و... به وجود یابید». او می‌گوید: «نپذیرفتن کنوانسیون‌های مذکور با صرفاً ترس و توهم آینده؛ علاوه بر اینکه جمهوری اسلامی ایران را از تریبون‌های رسمی برای تأثیرگذاری در روند رخدادهای جهانی محروم کرده و عملاً امکان استفاده از مزایای پذیرش این دو کنوانسیون را نیز از کشور گرفته است».

معاون وزیر اقتصاد همچنین تأکید می‌کند: «آنچه برای کشور ما در حال حاضر اهمیت دوچندانی دارد، تعلیق اقدامات تقابلی است و خروج از لیست سیاه به دلیل زمان‌بر بودن اجرای برنامه اقدام، پروسه‌ای کوتاه‌مدت نخواهد بود و پذیرش کنوانسیون‌های دوگانه، «شرط لازم» برای تسریع فرایند خروج از لیست سیاه بوده و اجرای سایر بندهای برنامه اقدام، «شرط کافی» برای خروج از لیست سیاه است و به استناد بیانیه‌های متعدد اف‌ای‌تی‌اف، مسلم است که پذیرش این دو کنوانسیون علاوه بر اجماع‌سازی و اعتمادسازی بین‌المللی به نفع کشورمان، مسیر تعلیق اقدامات تقابلی را نیز تسهیل می‌کند».

خانی ادامه می‌دهد: «از طرفی دیگر، نپذیرفتن این دو کنوانسیون، تثبیت وضع موجود و سلب قدرت چانه‌زنی و راینه‌های منطقی با منافع ملی و امنیتی کشور را به همراه آسیب‌پذیری کشور از دوچندان خواهد کرد. استدلالی که می‌گوید «با بازگشت مکانیسم ماشه، پذیرش کنوانسیون‌ها ضرر دارد»، حاوی مغالطه «قیاس نادرست» (False Analogy) است؛ زیرا میان دو موضوع ماهیتاً متفاوت (تحریم‌های سیاسی-هستهای و استانداردهای مالی-فنی) ارتباط مستقیم برقرار می‌کند که از نظر حقوق بین‌الملل تفکیک شده‌اند؛ بنابراین پذیرش این دو کنوانسیون، حتی در دوران تحریم‌های احتمالی، تأثیر نا به‌نامه را هرودی و اقتصادی برای کشور دارد».

خبر

مصرف‌کنندگان داخلی چین ناجی اقتصاد خواهند شد؟

به گفته تحلیلگران «کیپیتال اکونومیکس»، از منظر تئوری، مصرف‌کنندگان چینی می‌توانند ضربه سقوط صادرات چین به آمریکا را تحمل کنند، اما این مورد در صورتی محقق خواهد شد که حمایت دولتی بسیار بیشتر از آنچه سیاست‌گذاران در حال حاضر مایل به ارائه آن هستند، انجام شود. به گزارش ایسا، شرکت تحقیقات اقتصادی «کیپیتال اکونومیکس» اعلام کرد: خرده‌فروشی در چین، بیش از ۱۰ برابر صادرات این کشور به آمریکاست که نشان می‌دهد فقط افزایش چهار درصدی مصرف کالاهای داخلی طی دو سال، برای جبران ضرر احتمالی دو تریلیون یوانی ناشی از تعرفه‌های آمریکا، کافی است. با این حال، این امر مستلزم آن است که سیاست‌گذاران، پرداخت مالی به خانوارها را بسیار فراتر از آنچه تاکنون اعلام کرده‌اند، افزایش دهند. خرده‌فروشی در مارس نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۵.۹ درصد افزایش یافت که بالاترین میزان در ۱۴ ماه گذشته است، اما شرکت «کیپیتال اکونومیکس» هشدار داد که این افزایش عمدتاً به دلیل طرح مبادلات کالاهای مصرفی بوده است. این شرکت تحقیقاتی اعلام کرد: اگرچه این امر می‌تواند تأثیر زیادی بر ترکیب مصرف داشته باشد، اما فقط به اندازه خود یارانه‌ها، قدرت خرید خانوارها را افزایش می‌دهد و افزود که ۳۰۰ میلیارد یوان مشوق‌های مبادلات در سال جاری، فقط ۰.۲-۰.۱ درصد از تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد. این شرکت خاطرنشان کرد که رشد درآمد واقعی در سه‌ماهه اول کاهش یافته است و بدون انتقال‌های مالی بزرگ‌تر، احتمال کمی برای بازگشت به حالت عادی وجود دارد. طبق گزارش «کیپیتال اکونومیکس»، پس‌انداز کمتر خانوار، می‌تواند مسیر دیگری برای مصرف بیشتر فراهم کند، اما این امر مستلزم آن است که خانوارها نسبت به امور مالی خود اطمینان بیشتری پیدا کنند که ممکن است به بهبود قیمت مسکن وابسته باشد. این شرکت اعلام کرد: اگر قیمت مسکن همچنان تحت فشار باشد و جنگ تجاری بر اعتماد عمومی تأثیر بگذارد، دولت وظیفه دارد خانوارها را متقاعد کند که پس‌انداز احتیاطی خود را کاهش دهند.

آلمان درانتظار کوداقتصادی

دولت آلمان با کاهش پیش‌بینی رشد اقتصادی، اعلام کرد که اقتصاد این کشور در سال ۲۰۲۵ دچار رکود خواهد شد؛ تنش‌های تجاری با آمریکا و کاهش صادرات از عوامل اصلی این وضعیت هستند. به گزارش مهر دولت آلمان روز پنجشنبه پیش‌بینی خود از رشد اقتصادی کشور را کاهش داد و اعلام کرد که در سال ۲۰۲۵ اقتصاد آلمان دچار رکود خواهد شد و رشد صفر درصدی خواهد داشت. پیش‌تر انتظار می‌رفت که اقتصاد این کشور ۰.۳ درصد رشد داشته باشد، اما تنش‌های تجاری جهانی و فضای بی‌ثباتی ناشی از تعرفه‌های جدید، چشم‌انداز سرمایه‌گذاری رو رشد را تضعیف کرده‌اند. آلمان تنها کشور در میان اعضای گروه هفت است که در دو سال گذشته رشد اقتصادی نداشته و با توجه به تعرفه‌های جدیدی که از سوی رئیس‌جمهور آمریکا، دونالد ترامپ، اعلام شده‌اند، احتمالاً برای نخستین بار در تاریخ، برای سومین سال پیاپی نیز رشد نخواهد داشت. اقتصاد صادراتمحور آلمان هم‌اکنون نیز به دلیل کاهش تقاضای جهانی و رقابت شرکت‌های خارجی با چالش مواجه است. وزیر اقتصاد آلمان، رابرت هابک، با اعلام این آمارها که پیش‌تر توسط خبرگزاری رویترز منتشر شده بود، خواستار یافتن راه‌حلی میان اتحادیه اروپا و آمریکا شد، اما هم‌زمان تأکید کرد که اروپا باید آمساده اقدامات تلافی‌جویانه نیز باشد. هابک در بیانیه‌ای نوشت: «اکنون اقتصاد آلمان بار دیگر با چالش‌های بزرگی ناشی از سیاست تجاری غیرعادل پیش‌بینی آمریکا روبرو‌وست. با توجه به پیوستگی عمیق اقتصاد آلمان به زنجیره‌های تأمین جهانی و بازبودن اقتصاد ما به تجارت خارجی، حمایت‌گرایی جدید آمریکا می‌تواند تأثیرات مستقیم و غیرمستقیمی بر رشد اقتصادی ما داشته باشد». بر اساس پیش‌بینی جدید، رشد اقتصادی آلمان در سال ۲۰۲۶ نیز تنها یک درصد خواهد بود که نسبت به پیش‌بینی قبلی ۱.۱ درصد کاهش یافته است. پیش‌بینی می‌شود صادرات آلمان در سال جاری ۲.۲ درصد کاهش یابد؛ درحالی‌که این میزان در سال ۲۰۲۴ حدود ۱.۱ درصد بوده است.